

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Ju2018/03135/L1

Direktivet om ett ökat aktieägarengagemang. Förslag till genomförande i svensk rätt. (Ds 2018:15)

Kollegiet för svensk bolagsstyrning ("Kollegiet") har beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat lagstiftningsförslag.

Kollegiet har, med undantag för de särskilda synpunkter som anförs nedan, inga invändningar mot de lagändringar som föreslås. I flera av de föreslagna reglerna, inte minst när det gäller ersättningsriktlinjer, ersättningsrapport och närståendetransaktioner, innebär de nya reglerna i vissa avseenden en sänkning av de krav som nuvarande reglering ställer. Kollegiet lämnar inga förslag i den delen i detta remissvar, utan avser att återkomma med självreglering som kompletterar lagstiftningen i relevanta delar.

Identifiering av aktieägare m.m. samt genomlysning av institutionella investerare och kapitalförvaltare
Kollegiet har inga synpunkter på förslagen när det gäller identifiering av aktieägare, genomlysning av institutionella investerare och kapitalförvaltare.

Genomlysning av röstningsrådgivare

Definitionen av röstningsrådgivare i förslaget till ny lag om röstningsrådgivare innehåller en avgränsning till "juridiska personer". Kollegiet anser att termen "företag" bör användas istället eftersom reglerna även bör omfatta röstningsrådgivning som bedrivs exempelvis i en enskild firma.

Aktieägares inflytande över ersättningar

Vad gäller lagstiftningsförslaget rörande ersättningsriktlinjer anser Kollegiet att det bör tydliggöras att ersättningar som beslutas direkt av stämman faller utanför riktlinjernas tillämpningsområde. Vidare föreskriver förslaget till lagtext rörande riktlinjernas innehåll att det för rörliga ersättningar ska anges "varierande" kriterier. Ordet "varierande", som hämtats från direktivtexten, bör enligt Kollegiets uppfattning tas bort eftersom det enligt förarbetena inte fyller någon funktion. Ytterligare vägledning bör lämnas beträffande den avsedda betydelsen av ordet "uppskovsperioder", eftersom det inte vare sig av lagtext eller förarbetstexten anges eller förklaras vad som avses. Vidare krävs att riktlinjerna ska ange "uppgifter om ... i tillämpliga fall behållande av aktier efter förvärv". För att lagtexten ska bli möjlig att förstå bör "krav på" läggas till, dvs. "uppgifter om... i tillämpliga fall *krav på* behållande av aktier efter förvärv".

När det gäller frekvens för bolagsstämmans antagande av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare anser Kollegiet att direktivets minimikrav på stämmobehandling vart fjärde år är tillräckligt, för att inte i onödan tynga bolagens administration.

Vad gäller lagstiftningsförslaget rörande den särskilda ersättningsrapport som ska tas fram ska inledningsvis understrykas att Kollegiet anser att det vore lämpligt om ersättningsnoten i årsredovisningen kan tillåtas utgöra ersättningsrapport eller att ersättningsrapporten kan utgöra en del av årsredovisningen, och Kollegiet önskar därför att denna fråga blir föremål för särskilt övervägande i det fortsatta arbetet. Vidare föreskriver förslaget till lagtext rörande rapportens innehåll att "information om hur resultatkriterierna har tillämpats" ska lämnas. Ordet "resultatkriterierna" bör enligt Kollegiets uppfattning ersättas med "kriterierna för rörlig ersättning".

I förslaget till ny 7 kap. 62 a § i aktiebolagslagen anges att handlingarna ska tillhandahållas "utan kostnad" på bolagets webbplats. Enligt Kollegiets uppfattning bör orden "utan kostnad" strykas för att undvika att leda tanken fel (jämför lagens övriga bestämmelser rörande stämmohandlingar som ska tillhandahållas av bolaget där kostnadsreferens inte görs).

Väsentlig transaktion med närstående part

Vad som gäller om ett helägt svenskt dotterbolag gör en transaktion med ett systerbolag är oklart. Även om ett systerbolag är närstående gäller undantaget i 2 § sista stycket aktiebolagslagen bara transaktioner mellan det noterade bolaget och dotterföretag. Det bör förtydligas att en transaktion mellan systerbolag omfattas av undantaget. Kollegiet har i övrigt inga synpunkter på förslaget rörande närståendetransaktioner.

Leo-reglerna

Kollegiet ställer sig bakom de föreslagna förändringarna i Leo-reglerna, med undantag för förändringen av majoritetskravet från nio tiondelar till två tredjedelar av vid stämman företrädda aktier och röster. Även om Kollegiet i mångt och mycket delar de argument som anförs för en förändring av majoritetskravet, så finns det risker förenade med en ändring som har bedömts tala ännu starkare i annan riktning. En förändring av det starka minoritetsskyddet som Leo-reglerna utgör kan riskera att äventyra legitimiteten i vår bolagsstyrningsmodell, där det starka ägarinflytandet balanseras av det starka minoritetsskyddet. Kollegiet har därför stannat för att avstyrka förslaget till ändrat majoritetskrav, medan övriga delar av förslaget tillstyrks.

Övriga bolagsrättsliga frågor

Kollegiet har inga synpunkter när det gäller vad anges om anmälan om förändring av bolagsstyrelse, styrkande av betalning, felaktig adressuppgift i aktiebolagsregistret, verkställande direktörs firmateckningsrätt och reglerna om avstämningsdag, utan ställer sig bakom de förslag och resonemang som förs i promemorian.

Även om Kollegiet har förståelse för de problem som många börsbolag orsakats av missbruk av initiativrätten, avstyrker Kollegiet förslaget till begränsningen av aktieägares initiativrätt. Även om den föreslagna ändringen inte kan anses utgöra ett omfattande ingrepp i minoritetsskyddet – för en enskild

KOLLEGIET

FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

aktieägare utgör frågerätten vid stämman den centrala rättigheten och den påverkas inte av förslaget – så utgör initiativrätten en del av det traditionellt starka svenska minoritetsskyddet. Vidare finns motsvarande rätt för en enskild aktieägare att få ett ärende upptaget på dagordningen till bolagsstämman även i övriga nordiska länder, och den gemensamma nordiska bolagsstyrningsmodellen anser Kollegiet inte bör överges utan starka skäl. Det vore istället motiverat om man i förarbetena kunde markera bolagens rätt att inte behöva ta med ärenden på dagordningen som stämman inte kan besluta om, samt stämмоordförandens rätt att begränsa omfattningen av förslagsställarens motivering av förslaget på stämman när det gäller omotiverade förslag som inte kan förväntas få något stöd vid densamma.

Stockholm den 31 augusti 2018

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Arne Karlsson
Ordförande

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot